

BILDANALYS

Alla bilder kan avläsas på mer än ett sätt. En bild har betydelse i sig och sitt bildspråk, även om inte alltid fotografen medvetet skapat det i fotograferandets stund. När man analyserar en bild påverkar självklart ens egna tankar och åsikter resultatet, men det blir extra spännande när man kan ta klivet utanför sina egna tankar och se på vad andra faktorer gör för en bild. Vi ska träna på att följa den här listan och analysera våra egna bilder.

1. Kameratekniskt

- Sitter fokusen där den ska? Om inte, är det meningen?
- Går det att utläsa tex bländare? ISO eller känns bilden tagen i AUTO?
- Finns fotoregler som tredjedelsregeln eller gyllene snittet tex?

2. Semiotisk analys (Läran om tecken)

- **Vad får man för känsla/upplevelse av bilden?** Det finns en avsikt i alla bilder om det så för att föreviga ett ögonblick till att få betraktaren att känna något. Det här är ofta första intrycket av en bild och väldigt viktigt. Många stannar dock här men det går att gå mycket djupare.
- **Bildens grundbetydelser:** Vad får mig att reagera i bilden? Vad föreställer bilden? Miljöer, personer, platser, färger, linjer, ljus och komposition.
- **Bildens bibetydelser:** Vad kommer du att tänka på när du ser bilden? Här kan du associera fritt och utvecklar tankar och känslor om det bildens berättande. Vissa föremål och handlingar får vi ofta gemensamma associationer till: glada människor tillsammans ger en känsla av gemenskap, ett hakkors eller en duva ger vissa associationer, grod- eller fågelperspektiv styr hur vi uppfattar en person på bilden. Varma eller kalla färger skapar känslövärderingar om saker eller personer. Hur skildras personerna? Genus, makt, etnicitet mm?
- **Privata betydelser:** Alla får vi privata tankar kring en bild. Det kan vara baserat på minnen och händelser i barndom och nutid, vilket såklart är helt ok. Vi måste bara påminna oss om att det egentligen kanske inte säger något om bilden utan mer om mig som person.

3. Reklambilder

- Är en särskild typ av bilder som förmedlar bilden av hur vi bör se ut, eller hur vi bör tänka, lukta, vara osv. Det finns ofta ett syfte i bilderna att få oss konsumenter att ändra åsikt eller värderingar ofta genom att köpa saker, vilket ofta skapar debatt och kritiserar av många. När det gäller bildanalysen på reklambilder så måste man ta hänsyn till ytterligare några saker, men som jag, tycker att man kan väga in även i den "klassiska" bildanalysen.
- **Vem är sändaren av bilden?** Vilken firma eller varumärke?
- **Bildens grundbetydelser:** Det finns oftast någon form av text på en reklambild. Vad säger den? Fundera även över framställan av miljö, tid och vilka som är med på bilden, kön, ålder, samhällsklass, kända eller okända personer, traditionsenliga könsroller, sexistiskt?
- **Bildens bibetydelser:** Är bilden informativ, berättande eller av estetisk karaktär? Vilka egenskaper dominerar? Hur är den uppbyggd? Komposition, ljus, färger, stämning eller annat som påverkar. Vilka är känslorna som bilden har för avsikt att ta fram hos målgruppen? Hur verkar texten? Hur styr den tolkningen av bilden? Vilka attityder och värderingar döljer sig bakom bilden? Vad framhävs som positivt eller negativt? Hur bör man vara eller se ut enligt bilden?
- **Vem är målgruppen:** Var finns bilden? Tidning, sociala medier, tv, youtube mm? Kan någon identifiera sig med bilden, personerna, miljön eller situationen? Vem skulle kunna köpa produkten/tjänsten?

4. Tio Snabbtips för bildanalys

- Vilka känslor väcker bilden? (Upplevelse)
- Vad föreställer bilden? Vad händer i bilden? (Figurer, föremål, miljö, händelser mm)
- Vilka är med i bilden och vilken relation har de till varandra?
- De viktigaste detaljerna.
- Hur har man gjort för att ge bilden det uttrycket? Hur är bilden uppbyggd (komposition, färg, form, ljus) och hur är den framställd, vilken teknik? (Grundbetydelser)
- Vad kommer man att tänka på när man ser bilden? (Bibetydelser)
- Vem har gjort/beställt bilden (avsändaren)? Vem skall titta på bilden? Vem är bilden avsedd för? (Målgrupp)
- Vilket syfte/budskap har bilden främst? (propagera, underhålla, göra reklam osv?)
- Vilken effekt har bilden på mottagaren?
- Är bilden estetisk, informativ eller berättande?

5. Färgbetydelse

- **Ljusa, varma färger:** Verkar vara nära betraktaren.
- **Mörka, kalla färger:** Verkar vara långt bort ifrån betraktaren.
- **Vitt:** Vitt är en kraftfull men enkel färg som skapar en sval, lugn och sofistikerad stämning. Den är i västerlandet en symbol för renhet, godhet, oskuld, giftermål och sjukhus.
- **Svart:** Svart är också en kraftfull och enkel färg, allra mest dominant när den är som mörkast. Svart kan ge ett elegant eller hotande intryck. Svart kan symbolisera ondska, natt och rockmusik.
- **Grått:** Grått är en mycket sval, sofistikerad och elegant färg. I varje fall om den används på rätt sätt. Den måste kombineras med livfulla färger för att inte bli för tråkig. Den symboliserar i sig inte någonting (utom möjligtvis tristess och byråkrati), därför är den bara en bakgrund.
- **Rött:** Rött har många associationer; kraftfullt, farligt, romantiskt, krigiskt, varnande, passionerat, erotiskt, hett, högtidligt, elegant och ilsket. Färgen är unik i sin påstridighet och livskraft. Rött passar nästan alltid som en accentfärg och bör användas i begränsad mängd som utsmyckning. Används rött på stora ytor ger det en mycket kraftfull iögonfallande effekt.
- **Gult:** Gult är varmt, positivt och upplyftande. Det passar bra som dekoration eller som dominerande kulör. Gult är nästan alltid iögonfallande, och används därför ofta på skyltar, varningstexter och annat som ska dra blicken till sig. Den guldfärgade nyansen kan symbolisera rikedom och flärd.
- **Grönt:** Grönt står för balans och harmoni. Den är mild för ögat. Den kan vara elegant och sofistikerad. Grönt finns i både mycket varma och mycket kalla nyanser. Grönt kan symbolisera giftighet, svartsjuka och miljömedvetenhet.
- **Blått:** Blått är en luftig och upplyftande färg som påminner om avstånd, rymd, himmel och hav. Blått är på samma gång fridfullt och uppfriskande. Det är en färg man kan variera väldigt mycket. Den passar bra som utsmyckning.
- **Beige och brunt:** Dessa är båda mycket naturliga färger som finns i en enorm mängd nyanser; allt ifrån halmgult till terracota. De är oftast mycket harmoniska och lugna färger.